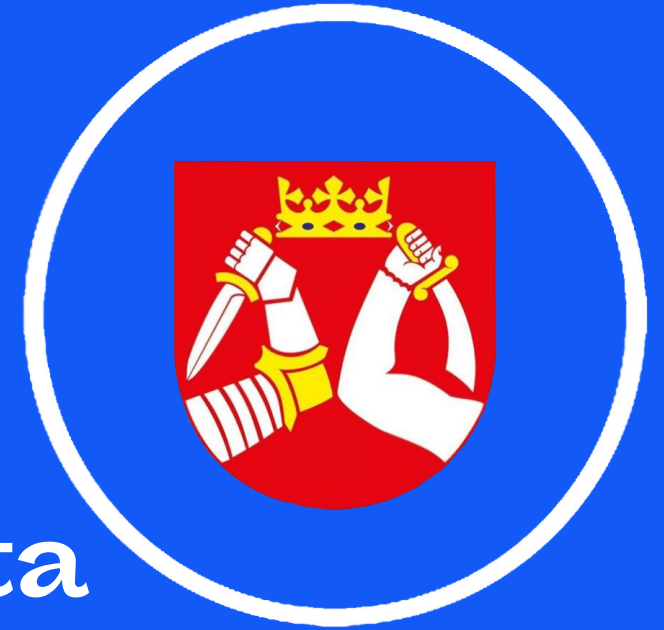

Hankintojen järjestäminen Pohjois-Karjalassa ja ajankohtaista asiaa julkisista hankinnoista

14.3.2023 Juuan kunnan hankintailta

Päivi Halonen / Pohjois-Karjalan hankintatoimi

Pohjois-Karjalan hankintatoimi

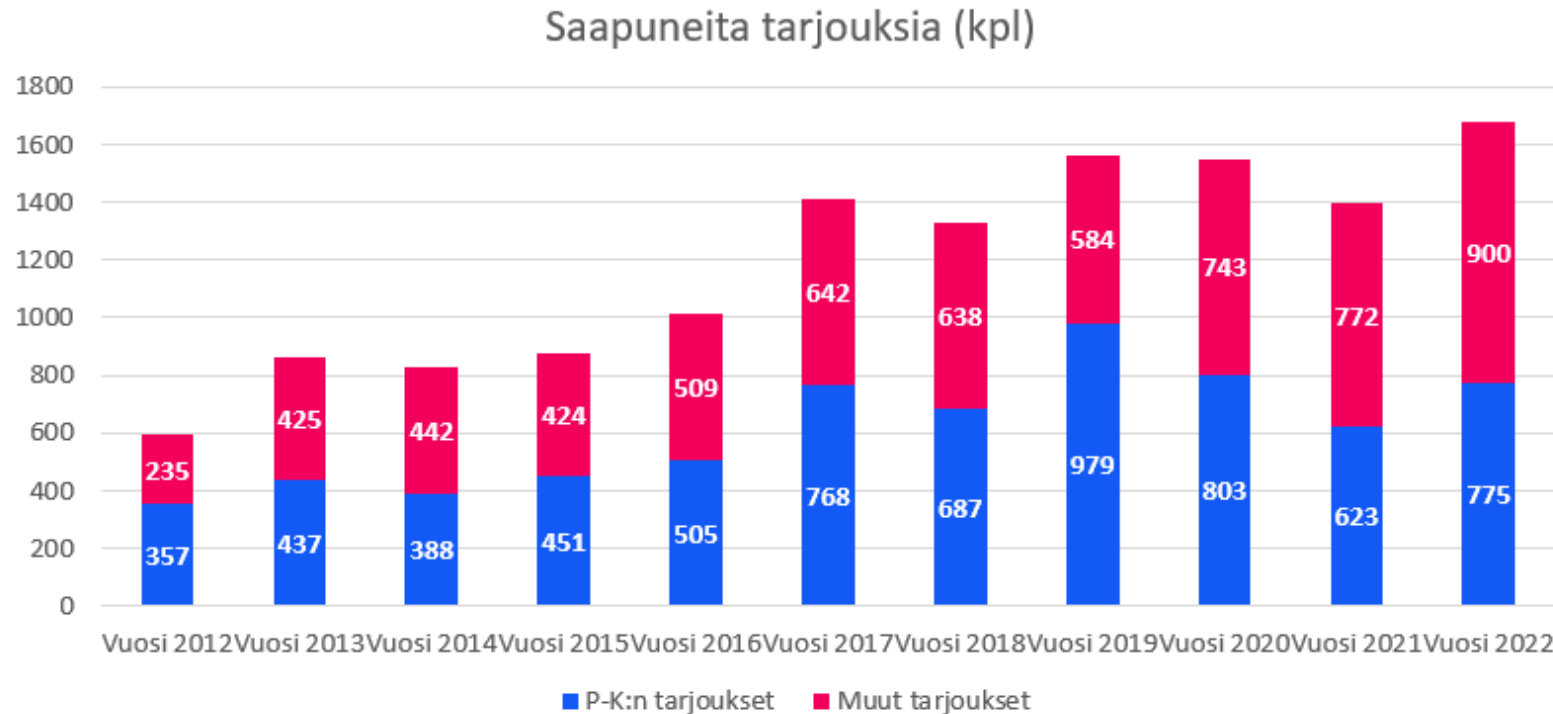

- Maakunnallinen hankintarengas Pohjois-Karjalan hankintatoimi v. 2007 →
- Vastaa yhteistyötahojen tavaroiden ja palveluiden yhteishankinnoista *yhteistyötahon niin halutessa*
 - Yhteistyötahoja yhteensä 70 kpl
- Kuuluu hallinnollisesti Joensuun kaupungin kaupunkikonserniin
- Toiminta katetaan komissiomaksu –mallilla
- 418 kilpailutusta vuonna 2022, arvo 286 miljoonaa euroa
- Hankintatoimi on yhteistyötahon “tahtotilan toteuttaja”
 - Hankinnasta vastaava hlö/ryhmä määrittelee itse hankinnan sisällön ja valintaperusteet
 - Mahdolliset alueelliset eroavaisuudet ja hankintastrategiat on mahdollista huomioida myös maakunnallisissa hankinnoissa (esim. osatarjoukset, eri kriteerit eri alueilla jne.)
 - Hankintatoimi avustaa määrittelytyössä ja *vastaa hankinnan lainmukaisesta toteuttamisesta*
 - Myös hallitus tai muu vastaava toimielin voi vaikuttaa tarjouspyynnön sisältöön (luonnosvaihe)

Mitä lisäarvoa yhteistyötahoille?

- Sähköinen, EU-vaatimusten ja tietoturvatason mukainen kilpailutusjärjestelmä
 - Kilpailutusprosessin koordinointi, tarjousasiakirjojen laatiminen ja hankintalain mukainen toteutus
 - Kysymysten ja vastausten hallinnointi
 - Vastaa mahdollisista hankintaoikaisuista ja markkinaoikeuden valituksista (jos päätös tehty hankintatoimessa)
- Apuna markkinakartoituksissa (tietopyynnöt, markkinavuoropuhelut)
 - Myös muiden hankintayksiköiden vastaavien kilpailutusten hyödyntäminen
- Tulevien hankintojen listauksen ylläpito; www.hankintakalenteri.fi/jns
- Asiakirjaliikenne; tilaajavastuulain edellyttämät asiakirjat, rikosrekisteriotteet, mahdolliset luvat
- Pienhankintaportaali (sähköinen kilpailutusjärjestelmä, julkaisut: tarjouspalvelu.fi)
- Cloudian sopimushallinnan ohjelma (ostopaikat tilaajille)
- Sopimusten seuranta
 - Sopimuksen hallinnoijana mahdolliset reklamaatiot ja hinnanmuutokset, sopimusneuvottelut, optiopäätökset
- Vahva kokemuspohja julkisista hankinnoista, ajantasainen tietotaito
 - Säännöllinen MAO-ratkaisujen ja EU-tuomioistuimen ratkaisujen seuranta

SAAPUNEET TARJOUKSET v. 2022 (kpl)

- Paikallisten tarjousten osuus kaikista tarjouksista noin 46 %. Tilastossa paikalliseksi yritykseksi ei huomioida yritystä, jonka ilmoittama postiosoite on Pohjois-Karjalan ulkopuolella, vaikka yrityksellä olisikin alueella paikallisyksikkö.
- Vuonna 2022 tarjouksia saapui 4,4 per kilpailutus
- Vuonna 2022 pohjoiskarjalaisten yritysten osuus kaikista kilpailutetuista urakoista 81 % (kappalemäärästä) ja 77 % urakoiden kokonaisarvosta 49 483 000 € (euromäärästä)

”Hankintalaki antaa raamit”

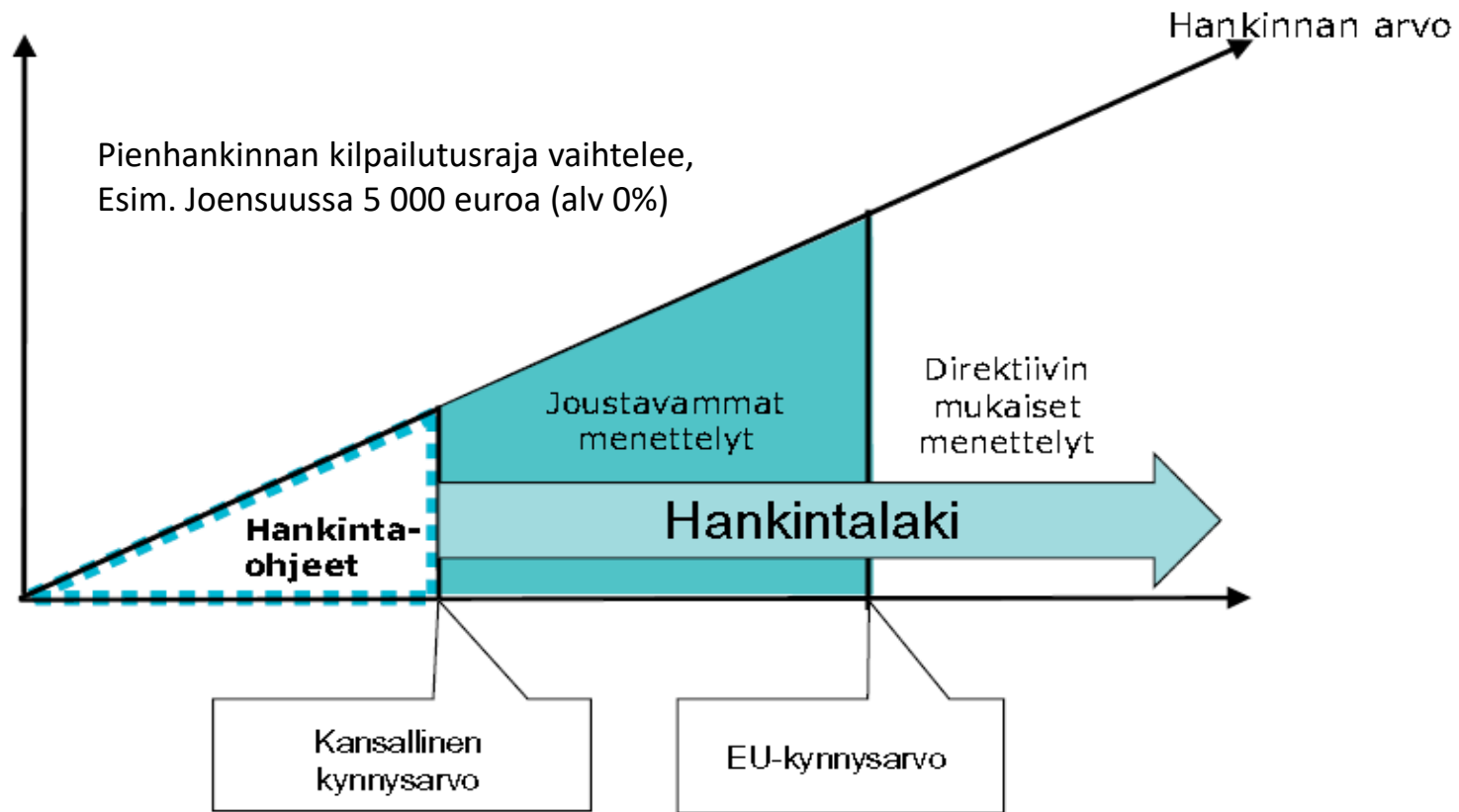
[Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista \(1397/2016\)](#)

2 §: ”Lain tavoitteena on tehostaa julkisten varojen käyttöä, edistää laadukkaiden, innovatiivisten ja kestävien hankintojen tekemistä sekä turvata yritysten ja muiden yhteisöjen tasapuoliset mahdollisuudet tarjota tavaroita, palveluja ja rakennusurakoita julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa”.

- Suorahankinnat mahdollisia vain harvoin (110 §)
- Lain lisäksi toimiin vaikuttaa myös oikeuskäytäntö sekä mahdolliset alakohtaiset sisältölait
- Hankinnoissa neljä periaatetta
 - Syrjimättömyysperiaate → Tiettyä sijaintia tai merkkiä ei saa vaatia
 - Avoimuusperiaate
 - Yhdenvertaisuusperiaate
 - Suhteellisuusperiaate
- Lakia sovelletaan, kun hankintayksikön tekemän hankinnan ennakoitu arvo ylittää lain määrittämän kynnyсарvon
 - Hankintayksiköillä on laaja harkintavalta päättää, mitä se on hankkimassa ja millä ehdoilla sekä mitä hankinnan kohteen ominaisuuksia se hankinnassa painottaa

HANKINTOJEN KOLMIPORTAINEN MALLI

Hankinnan arvo: sopimusvuodet + optiot

Huom! Maakunnallisia hankintoja on tarkasteltava maakunnan laajuisena kokonaisuutena, ei kunnittain/ toimialueittain. Kynnysarvot ylittyvät helposti!

Huomioi myös mahd. vuosikulut (esim. lisenssi-, ylläpito- tms. kulut hankinnan arvoon)

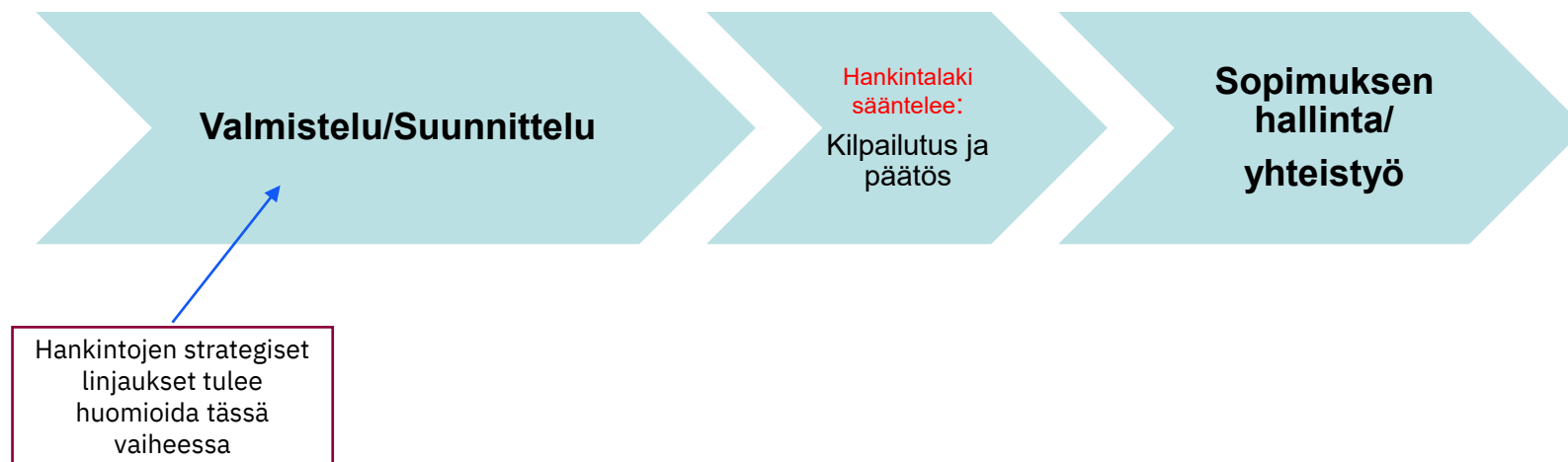
Tavara- ja palveluhankinta	60 000 eur
Rakennusurakka	150 000 eur
Sote-palveluhankinta	400 000 eur

Tavara- ja palveluhankinta	215 000 eur
Rakennusurakka	5 382 000 eur

”HANKINTALAKI EI KIELLÄ JULKISEN HANKKIJAN JA YRITYSTEN VÄLISTÄ YHTEISTYÖTÄ”

MARKKINAKARTOITUS 65 §
TARJOAJAN OSALLISTUMINEN VALMISTELUUN, ETURISTIRIIDAT 66 §

* NELJÄ HANKINTALAIN PERIAATETTA

HANKINTOJEN TOTEUTUS NELJÄN PERUSPERIAATTEEN MUKAISESTI:

Tarjouspyyntö on hankinnan tärkein asiakirja!

- Samat vaatimukset kaikille
 - Tilaajavastuulain edellyttämät asiakirjat
 - Rikosrekisteriotteet (jos tarpeen)
 - Luvat (jos tarpeen)
- Jo tarjouspyynnössä tulee kuvata tuote/palvelu/toimintamalli sillä tarkkuudella, että tarjoaja voi arvioida kiinnostumisensa ja soveltuvuutensa toimittajaksi/palveluntuottajaksi
 - Monta toimittajaa/palveluntuottajaa valitaan?
 - Jos puitejärjestely; miten valinta tapahtuu puitejärjestelyn sisällä?
- Tarjouspyynnössä ilmoitetuissa asioissa pysytään
 - Ehdot, vähimmäisvaatimukset, aikarajat, tiedoksiannot jne.
 - Tarjouspyynnön vastaiset tarjoukset on pakko hylätä eikä tarjouksia saa antaa parantaa
 - Vertailuperusteet
 - Kokonaistaloudellinen edullisuus (hinta vai hinta & laatu)
 - Vertailuperusteena voi olla myös vastuullisuus; sosiaalinen, ekologinen
 - Vertailut tulee perustella päätöksessä, hinta laskentakaavalla (kokonaishinta aina julkinen)
- Sopimuksen noudattaminen; sopimukset ovat sitovia ”puolin ja toisin”
 - Seuranta ja esim. mahd. bonukset/sanktiot, reklamoinnit jne.

Hankinnat yksityisellä puolella vs. julkisella puolella

Yksityinen:

Ei kilpailuttamisvelvoitetta

Julkinen:

Kilpailuttamisvelvoite kasvaa hankinnan arvon kasvaessa (yleinen hankintaraja 5000 € alv 0%)

Hankinnat yksityisellä puolella vs. julkisella puolella

Yksityinen:

Hankinnasta ei tarvitse julkaista yleistä ilmoitusta

Julkinen:

Velvollisuus ilmoittaa julkisissa kanavissa kasvaa hankinnan arvon kasvaessa (Kansalliset: Hilma, Eu: Hilma ja Ted)

Hankinnat yksityisellä puolella vs. julkisella puolella

Yksityinen:

Ei tarvitse noudattaa erinäisiä periaatteita (avoimuus, tasapuolisuus, syrjimättömyys, suhteellisuus) -> voidaan ostaa keneltä vaan

Julkinen:

Hyvän hallinnon ja hankintojen periaatteet läsnä koko hankintaprosessin ajan -> ei voida suosia sijainnin, paikallisuuden tai tuttuuden mukaan

Hankinnat yksityisellä puolella vs. julkisella puolella

Yksityinen:

Tarjouspyynnön lähettämisen jälkeen sopimusehdot ovat neuvoteltavissa ja muokattavissa (jos se molemmille sopii) niin kauan kuin sopimus on allekirjoitettu. Sopimusta voidaan myös muuttaa sopimusaikana.

Julkinen:

Tarjouspyynnön julkaisemisen jälkeen ei mahdollisuutta poiketa sen ehdoista ("olennaiset sopimusmuutokset" hankintalaissa). Koskee myös sopimusaikaa.

Hankinnat yksityisellä puolella vs. julkisella puolella

Yksityinen:

Ei muutoksenhaku- tai
oikaisuoikeutta

Julkinen:

Muutoksenhaku- ja
oikaisuoikeus

Hankinnat yksityisellä puolella vs. julkisella puolella

Yksityinen:

Tarjouspyyntöä ja sen sisältöä voi muokata vapaasti kesken tarjousajan.

Julkinen:

Korjausilmoituksella saa nykyisen oikeuskäytännön mukaan korjata vain pienin osin tarjouspyyntöä. Hankinnan saa keskeyttää vain tietyistä syistä (125 §).

Hankinnat yksityisellä puolella vs. julkisella puolella

Yksityinen:

Hankintamenettely ei sido tilaajaa (menettelyä ei ole säädelty). Hankinnan voi vaikka perua kokonaan, myös tarjousten saapumisen jälkeen.

Julkinen:

Hankintamenettely sitoo tilaajaa. Sitä ei siis saa käyttää pelkkänä markkinoiden kartoittamisen välineenä, vaan sen tulee johtaa hankintasopimukseen. Vastaavasti jätetty tarjous on sitova.

Hankinnat yksityisellä puolella vs. julkisella puolella

Yksityinen:

Ei tiukkoja määräaikoja; ostajalla oikeus hyväksyä tarjouksia halutessaan myös määräajan jälkeen.

Julkinen:

Määräajoista ei poiketa; tarjouspyyntö sulkeutuu määräaikana, eikä myöhästyneitä tarjouksia saa ottaa muuta kautta vastaan. EU-hankinnoissa määräajat GPA-sopimuksesta.

Hankinnat yksityisellä puolella vs. julkisella puolella

Yksityinen:

Ostaja (hankkija) lähestyy myyjiä ja kyselee tarjouksia itse (keneltä haluaa)

Julkinen:

Ostaja (hankintayksikkö) julkaisee tarjouspyynnöt avoimiin kanaviin ja myyjät lähestyvät ostajaa tarjouksilla (pl. rajoitetussa menettelyssä
pienhankinnassa)

Ajankohtaista; hankintalain korjaussarja II

- Hankintojen vastuullisuuden edistäminen jatkuu, ennen kaikkea ympäristö- ja sosiaalisten näkökohtien huomioiminen
 - Esityksessä ehdotetaan, että rikoslain 48 luvun mukaiset törkeät ympäristörikkokset lisättäisiin ehdokkaiden tai tarjoajien poissulkuperusteisiin hankintalain 80 §:n 2 momenttiin
- Alihankkijoiden poissulkemista selkeytetään; Hallitus esittää, että alihankkijoiden poissulkemista koskevaa 78 §:ää muutetaan pakollisten ja harkinnanvaraisten poissulkuperusteiden osalta → Jos hankintayksikkö tarkastaessaan alihankkijan poissulkuperusteita havaitsee, että alihankkijaa koskee pakollinen poissulkuperuste, niin hankintayksikkö olisi ehdotuksen mukaan velvollinen vaatimaan tarjoajaa vaihtamaan alihankkijan.
- Laadun merkitystä haluttaisiin kasvattaa entisestään; Hankintayksikölle velvollisuus perustella hankintapäätöksessä, miten laatu on huomioitu hankintamenettelyssä.
- KKV:n valvontavallan määräaika pidennetään; KKV voisi tehdä esityksen markkinaoikeudelle 12 kuukauden kuluessa hankintasopimuksen tekemisestä nykyisen kuuden kuukauden sijaan.

Tulevia (puitesopimus) kilpailutuksia:

- Elintarvikkeet: pakasteet (kasvis-, kala-, lihajaloste-, marja- ja leipomopakasteet sekä jäätelöt)
- Elintarvikkeet: kuiva-, säilyke- ja ruoanvalmistustuotteet
- Siivousvälineet ja pesu- ja puhdistusaineet
- Tulkkauspalvelut
- Virvoitusjuomat
- Betonijalustat ja tarvikkeet
- Muoviputket ja kaivot
- Rakennustarvikkeet: Kiinnitystarvikkeet
- Liikennemerkkit, -tarvikkeet, opastetaulut, kiinteistöopasteet, sulkulaitteet ja aurausviitat
- Kopiopaperit ja -kartongit
- Toimisto- ja koulutarvikkeet, kouluvihkot ja kalenterit
- Pelit, lelut ja oppimisvälineet
- Vesihuollon kemikaalit
- Käännös- ja oikolukupalvelut

Hankintakalenteri.fi/jns
- Tulevia hankintoja
- Tehdyt päätökset

Pohjois-Karjalan hankintatoimi

3. helmikuu 2021 · 🌐

Meille tulee silloin tällöin kyselyitä, "missä hankintapäätös viipyy"? Päätös pyritään aina tekemään mahdollisimman pian, mutta työvaiheita sitä ennen on useita ja muuttuvia tekijöitä voi tulla matkan varrella. Tilaajilla on myös erilaisia prosesseja hyväksynnän antamiseksi, jolloin saatetaan joutua odottamaan lupaa hankintapäätökselle. Tarjoajille on myös annettava riittävästi aikaa mahdollisiin täsmennyksiin.

Pohjois-Karjalan hankintatoimi

24. elokuu 2022 · 🌐

Julkiset hankinnat ja siten myös siihen liittyvät asiakirjat ovat pääosin julkisia. Asiaan vaikuttaa mm. se, onko asiakirjojen tiedustelija joku tarjonneista vai kokonaan ulkopuolinen hankintaan nähden. Myös hankinnan meneillään olevalla vaiheella on merkitystä.

Asiakirjojen julkisuudesta:

Mikä vaikuttaa hankintapäätöksen aikatauluun?

Pohjois-Karjalan hankintatoimi

9. syyskuu 2022 · 🌐

Hankintapäätös ja sen liitteet ovat julkisia heti päätöksen allekirjoittamisen jälkeen (Pohjois-Karjalan hankintatoimen päätökset: hankintakalenteri.fi/jns)

Huomasitko tarjouspyynnössä jotain sellaista, josta haluaisit kysyä lisää? Oheisella videolla kerromme siitä, miten voit jättää kysymyksen avoimna olevaan tarjouspyyntöön, ja miten vastaukset tulevat tarjoajien nähtäväksi.

Kuinka kysymysten lähettäminen tarjouspyyntöön onnistuu ja miten näet vastauksen?

▶ 0:01 / 1:07

<https://www.facebook.com/pohjoiskarjalanhankintatoimi/> J • ENSUU